

Любі друзі! Багато народів захоплюються героїзмом і мужністю українського народу. Тож, ми вже зараз повинні працювати для відбудови, щоб і надалі прославляти нашу неймовірну Батьківщину.

Знання - це наша сила!

Коли лунає сирена-направляйтесь в укриття! Бережіть себе!

Шановні учні! Нагадую, що на виконанні вами завдання чекає моя електронна пошта:

kvasha.n.v@gmail.com або Вайбер чи Телеграм за номером: 093-74-98-200,

але не пізніше 20:00

Урок № 7

Дата: 10.10.2023

Тема: Світосистема та її підсистеми

Мета: охарактеризувати поняття світосистеми та її підсистем; розвивати сформовані здібності, виховувати професійну компетентність.

Хід уроку:

Ви вже знаєте, що однією із характерних рис сучасного світу є **глобалізація**. Нагадаємо, що під цим поняттям розуміють процес зростання взаємозалежності та взаємозв'язку між державами й народами на основі світової економічної, політичної та культурної інтеграції. Глобалізація веде до збільшення потоків людей, капіталів, товарів і послуг, а також до активізації обміну інформацією та знаннями, які все менше контролюються національними законодавствами.

Беручи до уваги не тільки суспільні процеси, характерні для глобалізації, але й природні умови та ресурси, а також взаємозв'язок між ними, вчені дійшли висновку про існування **світосистеми**. Під нею розуміють результат і процес формування глобальної геопросторової єдності в системі «суспільство—природа».

У її складі розрізняють п'ять підсистем:

- ✓ демографо-екологічну,
- ✓ економічно-господарську,
- ✓ інформаційно-технологічну,
- ✓ соціально-культурну ;
- ✓ політичну.

Розглянемо їх більш докладно.

Демографо-екологічна підсистема характеризується впливом населення, кількість якого постійно збільшується, а також зростанням потреб і обсягів споживання різноманітних ресурсів. У зв'язку із цим постає необхідність вирішення екологічних проблем, реалізації підходів раціонального природокористування. Це підкреслює існування сукупності зв'язків між людиною й природою та важливість природної складової у відтворенні населення та забезпеченні життєвим простором.

Економічно-господарська підсистема охоплює сукупність національних господарств із їх продуктивними силами (засоби виробництва й люди, що використовують їх у процесі суспільного виробництва), а також міжнародні економічні організації. Вони взаємодіють у єдиному економічному просторі, який характеризується поглибленням міжнародного географічного поділу праці, постійним розширенням зовнішньоекономічних зв'язків та перерозподілом виробничих, фінансових і трудових ресурсів у масштабах усієї планети.

Інформаційно-технологічна підсистема втілює в собі технічні системи (обладнання, машини, прилади, інженерні споруди) і технологічні процеси, які є наслідком діяльності людини з метою освоєння навколишнього середовища. Ця діяльність передбачає накопичення й використання знань про закономірності розвитку природи та можливості їх

використання для забезпечення потреб людства, що зростають. Вона обумовлює якісну зміну всіх сфер життя суспільства та спричиняє утворення технологічного й інформаційного простору. Поступово головними засобами економічного розвитку стають інтелект, знання людини, її творчий потенціал.

Соціально-культурна підсистема належить до духовного життя людей: освіта, виховання, культура, мистецтво, задоволення інших соціально-культурних потреб. Підсистема формується й розвивається в результаті передачі досвіду новим поколінням, а також у процесі обміну культурними цінностями між народами.

Політична підсистема включає державні й наддержавні установи, які перебувають у різноманітних політичних, правових та адміністративних взаємовідносинах. Вона визначає характер влади та особливості управління, яке має на меті створювати сприятливі умови для ефективної діяльності всіх ланок суспільства.

Усі підсистеми разом забезпечують цілісність і розвиток світосистеми.

Географічний простір — це складний земний простір, розташований на конкретній території, який розвивається в часі та охоплює всі сфери географічної оболонки: літосферу, гідросферу, атмосферу, біосферу і соціосферу.

Географічний простір визначає можливості та напрями розвитку суспільства, особливості життєдіяльності населення, розміщення та функціонування видів його господарської діяльності.

Питання для самоперевірки:

1. Дайте визначення поняття «світосистема».
2. Що таке географічний простір?

Домашнє завдання: дати відповіді на питання для самоперевірки, законспектувати матеріал з теми.

Рекомендована література: . Географія (рівень стандарту): підручник для 11 класу, закл. заг. серед. освіти / В. В. Безуглий, Г. О. Лисичарова. – Київ: Генеза, 2019.

Шановні учні! Нагадую, що на виконанні вами завдання чекає моя електронна пошта:

kvasha.n.v@gmail.com або Вайбер чи Телеграм за номером: 093-74-98-200,

але не пізніше 20:00